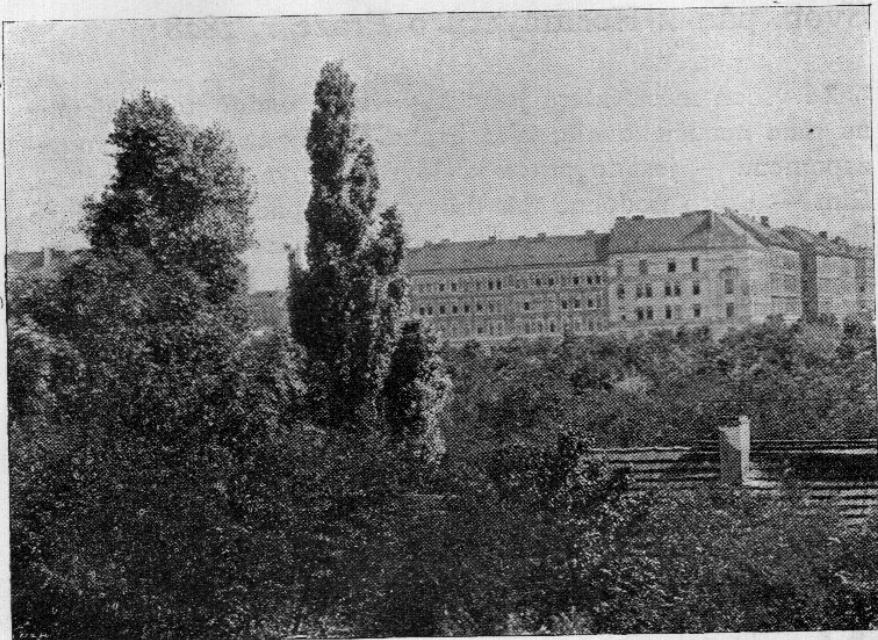

Emanuel Lippert:

Přírodní krásy na Žižkově.

Vpravdě americký vznůst vykazují předměstí pražská. V roce 1900 napočteno v Žižkově 69.931 obyvatelů v 974 domech. Letos jest již přes 1150 domů. V krásném článku »Sady Wimmrový« v 3. čísle letošního ročníku »Krásy našeho domova« čteme, že r. 1843 bylo na t. zv. Horách Viničných 68 samot (se 169 obyv.), jež r. 1849 sloučeny v katastrální obec zvanou »Vinohrady«. Tato rozdělena r. 1877 na dvě obce: Žižkov a Kr. Vinohrady. Na místě lánů polí a zahrad vyrostla města po Praze a Plzni v Čechách největší.

O vzhledu města Žižkova dosud málo bylo psáno. A není město toto tak zcela bez zajímavosti. Krásu sadů na vrchu Žižkově oceňují i pražští navštěvovatelé rádi. Pohledy odtud na město s chrámem vysoko vyčnívajícím, na Prahu i na Karlín a údolí vltavské jsou nezapomenutelné. Ještě krásnější vyhlídku na město poskytuje vrch sv. Kříže, kde prý bude druhý velký sad žižkovský. Jiné krásné partie jsou pohledy na vrch Žižkov se silnice od Libně územím města Žižkova k Ohradě vzhůru vedoucí. Tam jeví se vrch tento, od roviny »na Invalidovně« příkře vystupující, v imposantní velikosti. Že obrazy tyto nejkrásnější jsou na jaře a v zimě při vrchu zasněženém, netřeba připomínati. I vyhlídky s této silnice na Prahu, Hradčany, Karlín, Libeň a vrchy, jimž Ladví vévodí, jakož i s temene vrchu za ohradou jsou překvapující. O tom důkaz podávají četní pozorovatelé každého krásnějšího dne se tu rozhlízející a krásu nevšedními slovy líčící. Cesta ta neušla ani klubu Českých turistů, jenž ji jak od Libně tak od Žižkova turisticky označil.

POHLED NA ČÁST ŽIŽKOVA ZE STARÉHO ŽIDOVSKÉHO HŘBITOVA.

Ale ani vnitřek města není zcela nezajímavý, jak myslívá se obecně. Pohlédněte jen dopoledne v čas trhu ze Štitného ulice dolů ulicí Chlumovou neb Miličovou! Jak pestré to obrazy! Aneb postůjte u farního chrámu sv. Prokopa a pohleďte Karlovou ulici dolů na Prahu a modravou silhouettu Hradčan! Prospekt jiných ulic tvoří zelen vrchu Žižkova, některé ulice ukončeny vysokou věží chrámu sv. Prokopa. I Olšany s kopuli chrámkem sv. Rocha a s rybníkem a stromovím zrušených hřbitovů s některých stran pěkně působí. Ba ani továrna na zápalky s této strany svými pavilly na vrchu umístěnými nevzbuzuje špatného dojmu.

Příjemnou cestou do Prahy jest ulice Přemyslova, jež má již značně vzrostlé stromoví a po levé straně Rajskou zahradu. Pohleďte u plynárny na pěkně sestupující báň a věže vinohradských školních paláců »na Smetance«, Musea, Německého divadla a nádraží cís. Frant. Josefa s popředím Rajské zahrady a vill vinohradských nad nádražím! Několik pěkných pohledů způsobených starým stromovím, zejména vysokými topoly, poskytuje starý israelitský hřbitov (viz obrázek), u něhož právě vzniká pěkná nová čtvrť města. Pěkný obrázek uzříte, pohlédnete-li z nového náměstí Pernštýnova ulici Žerotínovou ke škole na náměstí Komenského

a chrámu sv. Prokopa. Krásnou ozdobou města jest náměstí Basilejské, jehož sad jest pečlivě upravován, a poněkud již »historicky« (může-li se v předměstích pražských o historii vůbec mluviti) působí náměstí Komen-ského s nejstarší žižkovskou budovou školní.

Z toho vidno, že o Žižkově, ačkoliv má též mnoho stránek stinných, jako každé město jiné, není třeba snad mluviti s pohrdáním.

DVOREK ZE STAROMĚSTSKÉ ULOICE U MILOSRDNÝCH V PRAZE.

Fot. p. Klem. Adamec.

Žižkov jest městem spolků. Spolků jest tu mnoho. Snad až příliš mnoho. Ale myslím, že tu přece jeden schází. Můžeme-li již nyní mluviti ve mno-hých městech o skutečně skvělých výsledcích činnosti spolků okrašlo-vacích, o nichž kdysi s úsměškem bývalo mluveno, míním, že by ani Žižkovu nebylo se škodou rozmnožiti počet spolků o spolek takový.

Jest ovšem v Praze »Zalesňovací a okrašlovací spolek pro Prahu a okolí«, jenž letošního roku vymohl volný přístup do sadů na vrchu Žižkově i v době, kdy se tam pořádají koncerty. Soudím však, že spolek, skládající se co možná z velikého počtu občanů žižkovských, vedených láskou k městu a věnujících práci svou »kráse svého domova«, nalezl by hojně podnětů své činnosti.

